

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม โดยใช้
รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี)

Study of Learning Achievement in Islamic Studies Subject on Principles of
Faith in Islam by Using a Teaching Model Based on Using Video Media together
with Graphic Organizer for Prathomsuksa 6 Students
at Tesssban 1 (Eng Siang Samakkee) School

นัจมีย โส๊ะซุมะ¹, ปรีดา เบ็ญการ²

Najamee Sohsuma¹, Preeda Benkarn²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลามระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก รายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 36 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาอิสลามศึกษาโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าการทดสอบที แบบไม่อิสระผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอิสลามศึกษา เรื่องหลักศรัทธาในอิสลามของนักเรียนชั้น ป.6 หลังเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยการใช้รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา, หลักศรัทธาในอิสลาม, การสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

¹ ครูโรงเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) e-mail : Meemic2lovely@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา e-mail : drpreeda.skru@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were: 1) to compare students' learning achievement of Islamic studies subject on "the principle of faith in Islam" between before and after the learning activities by using a teaching model emphasizing video media and graphic organizer 2) to study the grade 6 students' satisfaction after the learning activities. The sample group consisted of 36 students in grade 6, Tessabarn 1 School (Eng Siang Samakkee), Hat Yai District, Songkhla Province, Academic Year 2021. The total number of 36 students was obtained by group randomization. The research tools used in this study were: 1) the Islamic Studies learning management plan based on the teaching model emphasizing video media and graphic organizer on "the principle of faith in Islam", 2) a test to measure the learning achievement of Islamic Studies subject on "the principle of faith in Islam", and 3) students' satisfaction questionnaire on learning activities. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and independent t-test.

The results of the research can be summarized as follows.

1. The students' achievement in Islamic Studies subject on "the principle of faith in Islam" after studying by using the teaching model emphasizing video media and graphic organizer was significantly higher than before studying at .01.

2. The students were satisfied with the learning management based on the teaching model emphasizing video media and graphic organizer. The overall average was at a very satisfactory level.

Keywords : Achievement in Islamic studies subject, Principles of faith in Islam, Teaching model based on using video media together with graphic organizer

1. บทนำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้หนึ่งที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นสาระหลักให้ผู้เรียนต้องเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ดังนี้ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สำหรับการจัดการเรียนรู้สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนนำหลักคำสอนของศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต สำหรับผู้เรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้อิสลาม

ศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ยึดมั่น ศรัทธา และปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลาม มีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาอิสลามศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนเฉลี่ยต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน ได้ทำการ วิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนการสอน โดยศึกษาจากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สังเกตพฤติกรรมการ เรียน การตอบคำถาม และผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน พบว่าเป็นสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ไม่ประสบผลเท่าที่ควร

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่า ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม จึงควรที่จะมี การพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสม คือ การสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกซึ่งทำให้ผู้เรียน มีความสนใจ มีความกระตือรือร้น มีความเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และมีความคงทนในการจดจำเนื้อหา อีกทั้งยังสามารถนำเนื้อหามาทบทวนได้ตามความต้องการ และ จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการใช้วีดิทัศน์ ในประเทศไทยพบว่า การใช้วีดิทัศน์ทำให้ผลการเรียนรู้สูงกว่าการเรียนรู้ตามปกติ ทั้งนี้จะมาจากคุณสมบัติ ที่เด่นของวีดิทัศน์ที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และได้รับการพัฒนาและการออกแบบบทเรียน โดยใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้อาสาช่วย จึงทำให้วีดิทัศน์เป็นสื่อที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนโดยเฉพาะเนื้อหาที่ต้องอาศัยความเข้าใจจากเรื่องราวที่เป็นภาพประกอบซึ่งส่งผลให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ดี มีความคงทนในการจำสูง

การใช้แผนผังกราฟิกจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สอน เชื่อมโยง จัดระเบียบความคิดและ โครงสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนง่ายต่อการเชื่อมโยงข้อมูล และสร้างความรู้ที่เป็น ทำให้ผู้เรียน สังเคราะห์ความรู้ที่จัดระบบไว้แล้ว เชื่อมโยงกับความรู้เดิม สามารถดึงความรู้ไปใช้ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนผังกราฟิก (Graphic Organizers) เป็นแผนผังทางความคิด ประกอบด้วยความคิดหรือข้อมูลต่าง ๆ เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เห็นโครงสร้างความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย ขึ้น เร็วขึ้น และจดจำได้นาน (ทิตินา แคมมณี, 2558) แผนผังกราฟิกมีหลายประเภทที่นิยมใช้กันมาก ยกตัวอย่าง เช่น ผังความคิด, ผังมโนทัศน์, ผังก้างปลา เป็นต้น ในการเรียนการสอนเมื่อผู้เรียนนำข้อมูล มาสร้างแผนผังกราฟิกก็จะทำให้เกิดการวิเคราะห์ข้อมูลได้ การใช้แผนผังกราฟิกจึงสอดคล้องกับการเรียน การสอนในวิชาอิสลามศึกษา แผนผังกราฟิกจะช่วยจัดระบบในการแสดงเนื้อหา ทำให้ผู้เรียนจำและเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาโดยง่ายกว่าการสอนด้วยการบรรยายประกอบภาพแต่เพียงอย่าง

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม โดยใช้รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีความคิดรวบยอด มีความคงทนในการเรียนรู้และสามารถเชื่อมโยง ความคิดใน เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลามมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถนำวิธีการเรียนรู้มาบูรณาการ

กับวิชาอื่น ๆ และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนสามารถนำวิธีการและเทคนิคที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ต่อไปได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี)

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก รายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี)

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 ห้องเรียน รวม 217 คน โดยมีนักเรียนทั้ง 6 ห้อง มีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/6 จำนวน 36 คน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาอิสลามศึกษาโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 11 แผนใช้เวลาสอน 11 ชั่วโมง หากคุณภาพโดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความสอดคล้องของเนื้อหาสาระ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อแหล่งการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้ค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3.2.2. สื่อวีดิทัศน์ จำนวน 9 ชุด คือ หลักศรัทธา คุณลักษณะของอัลลอฮ์ พระนามของอัลลอฮ์ (ลำดับที่ 80-99) การศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์/เทวทูต การศรัทธาต่อบรรดาศักดิ์มรกีร์ การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ และกฎกำหนดสภาวะการณ์ ผู้วิจัยได้หาคุณภาพโดยให้ครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนเดียวกันพิจารณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

3.2.3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลามของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.17-0.86

3.2.4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก รายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ หากคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.3.2. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก จำนวน 9 ชุด ชุดละ 11 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง จำนวน 1 แผนต่อสัปดาห์

3.3.3. หลังใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกครบตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม จำนวน 20 ข้อ กับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง

3.3.4. หลังจากนักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสร็จ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลามระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ของนักเรียนโดยใช้การทดสอบที แบบไม่อิสระ

3.4.2. วิเคราะห์ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก รายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม ของนักเรียนโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

4. สรุปผลการวิจัย

4.1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลามโดยใช้รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนมีคะแนนสูงสุด 16 คะแนน ต่ำสุด 7 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 11.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.77 และหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกนักเรียนมีคะแนนสูงสุดได้ 20 คะแนน คะแนนต่ำสุด 12 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 16.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.44 ผลการทดสอบพบว่าหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลามระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

คะแนน	n	$\bar{x}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	36	11.69	2.77	17.39**	0.000
หลังเรียน	36	16.31	2.44		

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก รายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม โดยภาพรวมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$, S.D.=0.09) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ วีดิทัศน์มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.58$ S.D.=0.65) รองลงมาคือ ภาพประกอบมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา ($\bar{x} = 4.50$, S.D.=0.61) และเสียงวีดิทัศน์มีความชัดเจน ($\bar{x} = 4.47$, S.D.=0.61) ตามลำดับดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก รายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหาบทเรียนเข้าใจง่าย	4.22	0.83	มาก
2. ขนาดตัวอักษร ภาพ ชัดเจน	4.28	0.57	มาก
3. เนื้อหามีความน่า-สนใจ	4.28	0.78	มาก
4. ภาพประกอบมีความน่า-สนใจ	4.25	0.60	มาก
5. ภาพประกอบมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา	4.50	0.61	มาก
6. การใช้งานมีความเข้าถึงง่าย	4.22	0.76	มาก
7. สีพื้นหลังและสีตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.47	0.56	มาก
8. เสียงวีดิทัศน์มีความชัดเจน	4.47	0.61	มาก
9. วีดิทัศน์มีความเหมาะสม	4.58	0.65	มากที่สุด
10. นักเรียนมีความสนใจต่อรูปแบบการเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้แผนผังกราฟิก	4.28	0.66	มาก
รวม	4.36	0.09	มาก

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1. จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลามก่อนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๑ (เอ็งเสียงสามัคคี) พบว่า หลังจากที่นักเรียนเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีความเหมาะสมกับผู้เรียนในช่วงชั้นนี้ มีเนื้อหาไม่ยากจนเกินไป สอดคล้องกับหลักสูตร ตลอดจนการสร้างและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกผู้วิจัยได้สร้างตามหลักการ

และแนวคิดของนักวิชาการและได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจนมีค่าคุณภาพด้านความเหมาะสมที่อยู่ในระดับมาก ประกอบกับสื่อวิดีโอทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มีภาพประกอบสวยงามชัดเจนทำให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องหลักศรัทธาในอิสลามได้ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2559) ที่กล่าวว่า การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียที่มีขนาดตัวอักษรและภาพประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสม เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพที่คมชัด และเหมาะสมกับเนื้อหาที่ผู้เรียนศึกษาอยู่ทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และตัวอักษรที่ใหญ่พอสมควร และไม่มากจนเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายกับการเรียน สามารถนำสื่อมัลติมีเดียกลับมาทบทวนความรู้ได้ตามความต้องการ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพล แสนบุญส่ง, นิป เอมรัฐ, และศักดา จันทราศรี (2561) ที่พบว่า สื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านเทคนิคและการออกแบบสื่อคอมพิวเตอร์มีคุณภาพ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2. จากผลการศึกษา นักเรียนความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนด้วยสื่อวิดีโอทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก รายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง หลักศรัทธาในอิสลาม พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อวิดีโอทัศน์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีความน่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ประกอบกับสื่อวิดีโอทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มีภาพประกอบสวยงาม ชัดเจน ส่งผลให้ผู้เรียนชอบการเรียนรู้โดยผ่านสื่อวิดีโอทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพล แสนบุญส่ง, นิป เอมรัฐ, และศักดา จันทราศรี (2561) ที่พบว่า สื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ นอกจากทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแล้วยังทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ผลที่ได้นี้ช่วยยืนยันประโยชน์ของการใช้สื่อวิดีโอทัศน์ในการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือ การใช้มีภาพและเสียงเรื่องราวของวิดีโอทัศน์ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการเรียน ดังที่ Marshall (2002) เสนอแนะว่า การใช้สื่อการสอนชนิดนี้ถือเป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า Active learning ผู้วิจัยไม่เพียงแต่ใช้สื่อวิดีโอทัศน์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ได้มีการร่วมใช้กับผังกราฟิกเพื่อเป็นการจัดกระบวนการคิดและสรุปสิ่งที่เรียนมาเป็นแผนผังกราฟิก ดังที่มนตรี วารักษ์สัจจะ (2558) กล่าวว่า ประโยชน์ของแผนผังกราฟิกคือช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาสาระ เกิดความเชื่อมโยงในเนื้อหา และเกิดความคิดรวบยอด รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนสรุปสิ่งที่เรียนออกมาเป็นแผนผังกราฟิก ยังเป็นการพัฒนาความคิดในระดับสูง ฝึกให้เกิดการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำได้อย่างถาวร และยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการจัดระบบข้อมูลและเกิดการเข้าใจอย่างแท้จริง

6. ข้อเสนอแนะ

1. ก่อนการนำกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อวิดีโอทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกไปใช้ในการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรทำการศึกษาขั้นตอนการใช้งาน ทำการวางแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลาและผู้เรียน
2. การใช้สื่อวิดีโอทัศน์ในการเรียนรู้นั้น นักเรียนจะให้ความสนใจกับสื่อในระดับมาก ถ้าสื่อมีความยาวไม่มากเกินไป ถ้าหากสื่อมีความยาวมาก ควรมีการหยุดการเล่นสื่อเป็นระยะๆ และให้ผู้เรียนได้ร่วมตอบคำถามและอภิปราย โดยถ้าผู้สอนมีการเสริมแรงด้วยคะแนนจะสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสนใจต่อบทเรียนดีขึ้น

3. สื่อวีดิทัศน์ที่ผู้จัดการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งในเรื่องราวของสื่อวีดิทัศน์จะสามารถทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะรับชมสื่อมากขึ้น

4. ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกเพื่อการนำไปใช้ที่กว้างขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ รัตนประเสริฐศรี. (2553). การผลิตดิจิทัลวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง เครื่องดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ.

จุฑาทิพย์ อรุณรัตน์ (2562). การผลิตสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์โดยการเรียนรู้แบบบรรณาธิปไตย รายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ทิตนา แหมมณี. (2558). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2559). การวิจัยสำหรับครู. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.

มนตรี วรารักษ์สัจจะ. (2558). การพัฒนาการสอนด้วยการใช้แผนผังกราฟิกเพื่อสร้างความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพล แสงบุญส่ง, นิป เอมรัฐ, และศักดา จันทราศรี. (2561). การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง โปรแกรมค้นหา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพระขาว (ประชานุเคราะห์) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้. 4(2). 1-15.

Marshall, J. (2002). Learning with technology: Evidence that technology can, and does, support learning. White paper prepared for Cable in the Classroom. San Diego State University.